

Op 1 januari 2022 treedt de Omgevingswet in werking. Hoewel dat nog ver weg lijkt, is het nuttig nu al een blik op de toekomst te werpen. In dit artikel gaat de auteur in op de wettelijke regels die gaan gelden voor het mobiel breken van bouw- en sloopafval op de slooplocatie. Nu zijn die regels nog te vinden in het Besluit mobiel breken bouw- en sloopafval. Onder de Omgevingswet wordt dat het Besluit bouwwerken leefomgeving. Oude wijn in nieuwe zakken of verandert er inhoudelijk iets?

Mobiel breken onder Omgevingswet: oude wijn in nieuwe zakken?

Het huidige Besluit mobiel breken bouw- en sloopafval (hierna: het Besluit mobiel breken) heeft betrekking op het met een mobiele installatie breken van bouw- en sloopafval op de locatie waar het materiaal vrijkomt. Voor dit soort mobiele puinbrekers geldt, vanwege hun mobiliteit en kortdurende werking op een bepaalde locatie, geen milieuvergunningplicht en ook de algemene milieuregels uit het Activiteitenbesluit milieubeheer zijn niet van toepassing. De milieuregels voor mobiele puinbrekers staan in het Besluit mobiel breken. Dit Besluit is weer niet van toepassing wanneer (ook) bouw- en sloopafval van een andere locatie wordt aangevoerd. In dat geval geldt wel een vergunningplicht.

De van toepassing zijnde voorschriften zijn opgenomen in de bijlage bij het Besluit mobiel breken. De voorschriften hebben betrekking op alle installaties en toestellen die ter plaatse worden gebruikt ten behoeve van het mobiel breken. Daaronder zijn in ieder geval begrepen de breekinstallatie zelf, maar bijvoorbeeld ook de zeefinstallaties, windzifters, transportbanden en de aan- en afrijdende vrachtwagens.

De voorschriften zien onder meer op geluid en trillingen, lucht, bodembescherming, de opslag van gevaarlijke stoffen en het afleveren van brandstof. De voorschriften richten zich tot degene die de mobiele breker in werking heeft of de persoon die de feitelijke leiding daarover heeft. Zij moeten ervoor zorgen dat de voorschriften worden nageleefd. Gebeurt dit niet, dan kan het bevoegd gezag handhavend optreden, door het opleggen van een last onder dwangsom of een last onder bestuursdwang.

Omgevingswet

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet, vervalt het Besluit mobiel breken. De regels uit dit Besluit worden overgeheveld naar het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl). De regels voor het mobiel breken van bouw- en sloopafval zijn opgenomen

in afdeling 7.2 van het Bbl. Wat direct opvalt, is dat de voorschriften die van toepassing zijn op het mobiel breken niet langer in een bijlage zijn opgenomen, maar in de wettekst zelf staan.

De wetgever heeft niet beoogd de regels voor mobiel breken drastisch aan te passen. Ook onder de Omgevingswet mag ten hoogste een periode van drie maanden worden gebroken in de directe nabijheid van het project waar het bouw- en sloopafval ontstaat. Aanvoer van bouw- en sloopafval van elders is en blijft dus verboden. Als hoofdregel blijft gelden dat het college van Burgemeester en Wethouders het bevoegd gezag is. In een enkel geval is dat het college van Gedeputeerde Staten van de provincie, waarbinnen de mobiele puinbreker in werking wordt gesteld.

Tijdig melden start mobiel breken

Ook onder de Omgevingswet dient degene die voornemens is mobiel bouw- en sloopafval te breken, het bevoegd gezag hierover tijdig te informeren. De 'kennisgeving', zoals we die nu kennen, wordt vervangen door de 'melding'. De melding dient de volgende gegevens en bescheiden te bevatten:

- de naam en het adres van de degene die mobiele breker in werking heeft (het bedrijf of de natuurlijke persoon) en van de eigenaar van het recyclinggranulaat;
- de dagtekening en ondertekening van het meldingsformulier;
- het adres, de kadastrale of de plaatselijke aanduiding van de locatie, met de exacte positie aldaar waar de mobiele puinbreker in werking zal worden gebracht;
- de data en tijdstippen dat met een mobiele puinbreker bouwen sloopafval wordt bewerkt;
- een globale inventarisatie van de hoeveelheid en de aard van het met de mobiele puinbreker te bewerken bouw- en sloopafval; en
- een beschrijving van de bronsterkte (LW) in dB(A) van de mobiele puinbreker.

Nu geldt nog een kennisgevingstermijn van ten minste vijftien werkdagen voorafgaand aan de start van de werkzaamheden. Die termijn wordt verlengd naar tenminste vier weken. Het handelen zonder of in afwijking van de melding is expliciet als verbod opgenomen in het Bbl. Tegen het te vroeg starten van de werkzaamheden of het in afwijking van de melding handelen, kan het bevoegd gezag dus handhavend optreden.

Net als nu het geval is, dient het bevoegd gezag ook onder de Omgevingswet ten minste twee werkdagen voor de start van de werkzaamheden daarover te worden geïnformeerd. Dat is nodig, omdat het bevoegd gezag toezicht en controle moet kunnen houden op de werkzaamheden. In de meeste gevallen zal de startdatum al in de melding staan. In dat geval hoeft de start van de werkzaamheden niet nog eens te worden doorgegeven. Wijkt de feitelijke startdatum echter af van de oorspronkelijk gemelde startdatum, dan is het opnieuw informeren van het bevoegd gezag wel noodzakelijk. Dit kan zowel schriftelijk als digitaal gebeuren.

Zorgplicht

Wat opvalt is dat een aantal regels dat in (de bijlage bij) het Besluit mobiel breken nog was uitgeschreven, in het Bbl niet terugkeert. Het gaat bijvoorbeeld om regels over het bijhouden van een inspectie- en onderhoudssysteem, regels over het onbereikbaar maken van apparatuur voor onbevoegden en regels over opslag van gevaarlijke stoffen en het afleveren van brandstof. In plaats daarvan geldt een specifieke zorgplichtbepaling (artikel 7.31 Bbl). Deze zorgplicht verplicht de mobiele breker alle maatregelen te nemen om de veiligheid te waarborgen en de gezondheid te beschermen, en maatregelen te treffen om ongevallen te voorkomen en geen significante verontreiniging te veroorzaken.

Sloopregels ook van toepassing

Wie denkt dat alle regels die van toepassing zijn op het mobiel breken van bouw- en sloopafval bij uitsluiting in afdeling 7.2 van het Bbl zijn te vinden, komt helaas bedrogen uit. De regels over bouw- en sloopactiviteiten uit het Bbl zijn van overeenkomstige toepassing verklaard op het in werking hebben van een mobiele breker. Die regels hebben betrekking op de veiligheid in de directe omgeving, trillingen, stofhinder, asbest en het scheiden van bouw- en sloopafval. Hiermee worden de sloop- en breekregels op elkaar afgestemd.

Geluid

Het belangrijkste milieugevolg dat optreedt bij het mobiel breken is geluidhinder. Net als nu het geval is, mag een mobiele breker straks alleen op werkdagen tussen 07.00 en 19.00 uur in werking zijn. Naarmate het in werking hebben van een mobiele breker meer geluid veroorzaakt, neemt het aantal dagen waarop die activiteiten mogen worden uitgevoerd af. Op de gevel van bijvoorbeeld een ziekenhuis of school is de dagwaarde beperkt tot maximaal 60 dB(A). De duur van 65 dagen komt overeen met de maximale duur van het in gebruik hebben van een mobiele breker (drie maanden). De geluidsnormen zijn overigens overzichtelijk opgenomen in een tabel in artikel 7.39 van het Bbl.

Wilbert van Eijk is als advocaat-partner werkzaam bij Van Iersel Luchtmans Advocaten op de vestiging in 's-Hertogenbosch. Hij is gespecialiseerd in het Omgevingsrecht (ruimtelijk ordeningsrecht en milieurecht) en het milieu- en Arbo-strafrecht. Wilbert is tevens voorzitter van het Brancheteam Afval & Recycling.

Tel. 088-90 80 800

E-mail: w.eijk@vil.nl

Website: www.vil.nl/afval-recycling

Maatwerk

Het bevoegd gezag kan in een aantal gevallen afwijken van de regels, door het stellen van maatwerkvoorschriften voor het in werking hebben van een mobiele puinbreker. Zowel strengere als soepelere maatwerkvoorschriften zijn mogelijk. Toch is de wetgever terughoudend: het is niet de bedoeling om maatwerk op grote schaal in te zetten. Het moet echt noodzakelijk zijn in een concreet geval. In de praktijk bestaat met name behoefte aan het bieden van soepeler maatwerk voor geluidhinder. Uit het Bbl volgt dat ten aanzien van geluid alleen de dagwaarden, blootstellingsduur, tijdstippen en perioden kunnen worden versoepeld. Dat laat echter onverlet dat bij het uitvoeren van de werkzaamheden altijd conform de specifieke zorgplicht met de best beschikbare technieken gewerkt moet worden. Een voorbeeld van een strenger maatwerkvoorschrift is een bepaling over het veilig opslaan van gevaarlijke stoffen op de breeklocatie. Dat kan aan de orde komen wanneer het bevoegd gezag vindt dat de zorgplichtbepaling uit het Bbl het bodembelang onvoldoende waarborgt.

Tot slot

De Omgevingswet beoogt geen fundamentele inhoudelijke wijziging door te voeren van de toepasselijke regels voor het mobiel breken van bouw- en sloopafval op de slooplocatie. Wel moet er eerder dan nu gemeld worden dat een mobiele puinbreker in werking wordt gesteld. Met de mogelijkheid voor het bevoegd gezag om via maatwerk soepelere voorschriften te stellen in concrete gevallen, wordt de nodige flexibiliteit geboden. De praktijk zal uit moeten wijzen hoe de nieuwe regels uit gaan pakken.